

ההחלטה לא לפתוח במשא ומתן מדיני חורצת את גורלנו:
כדאי ללכת למועד ב'

אריה ארנון

החודש נציין שלוש שנים לפריצת עימות הדמים הנוכחי בין ישראלים ופלסטינים. מהתנגשויות אלימות שנתפסו בזמנו על ידי רוב הציבור כאירועים מהם אפשר יהיה לחזור למשא ומתן, הגענו למבוי סתום. לנקודה בה הדעה הרווחת היא כי אין דרך מדינית. בוודאי לא היום. אולי מחר, אומרים האופטימיים, כשהצד השני ישתנה או לפחות ישנה דרכיו.

מי שיצליח להתרומם מעל שגרת חיינו האיומה בשלוש השנים האלה יראה כי דפוס העימות השתנה רק במעט. בחודשים הראשונים ישראל האשימה את הרשות הפלסטינית בהידרדרות ותקפה אותה בעקבות כל אירוע. בימין ובין המתנחלים קראו אז "לתת לצהל לנצח" והסבירו כי החמאס עדיף על הרשות. באפריל 2002 ישראל עשתה מה שנחשב לבלתי אפשרי עד אז, נכנסה לשטחי הגדה המערבית וכוונה משטר דיכוי כמוהו לא היה מאז 1967. נכון, הכל נעשה בתגובה לאירועים אלימים ונומק בשם ההגנה העצמית אך הכיבוש שהחל לפני שלושים ושש שנים הפך לבלתי נאור בעליל.

עתה כשהרשות הוחלשה ניצבת ישראל מול החמאס ככוח מרכזי בחברה הפלסטינית. ישראל קוראת לרשות להילחם בחמאס ולפרקו כצעד מקדים לכל מומ מדיני. אך ישראל מסרבת לאמר מה תנאיה לסיום המומ בהסכם. כלומר ישראל מצפה כי הרשות תיכנס למאבק על הסדר במדינה שכלל לא ברור שתקום. שני הצדדים יודעים היטב כי תנאי מוקדם לכך שהרשות תהיה בעלת מונופול הכוח בשטחים היא הסכמה לכינונה של מדינה פלסטינית בגבולות 1967. כדי להגיע לכך יש לפתוח במום על הסדר הקבע עכשיו. לכך ממשלת ישראל אינה מוכנה ולכן היא גוזרת את גורלנו להמשיך בעימות עד ש....

חלק מהקוראות והקוראים עונים לי בוודאי בראשם בטענת ה"אבל, ניסינו!". מה עשה ברק ונכשל, אם לא להשיג הסכם קבע? באוניברסיטאות ידוע ומקובל כי מי שלא הצליח בבחינה רשאי לגשת לבחינה חוזרת. מועד ב' בקצרה. כשלושן בקמפ דיוד סיבות רבות ואין זה המקום להיכנס אליהן אך הדעה המקובלת על רבים היא כי לא היה זה כשלושן הכרחי. אם הכשלושן נתפס כשלילי מבחינתנו כפוגע באינטרסים שלנו ואם גם בצד השני רבים חושבים כי הכשלושן בקמפ דיוד פגע בהם עלינו (ועליהם) לחפש דרך לתקן את הכשלושן. ללכת למועד ב' היא הדרך היחידה הפתוחה בפנינו אם איננו רוצים להמשיך ולהיות קורבנותיו של הכשלושן.

אלה ששמחו על כשלושן קמפ דיוד, הקיצוניים בשני הצדדים המתכחשים לזכויות הזולת ואפילו לעצם קיומו הם ש"ניצחו" מאז. נצחון שתוצאותיו ארוכות הטווח הן אסון לשני העמים. תמיד טוב להצליח במועד א מאשר ללכת למועד ב. אך כשנכשלים במועד א לא מוותרים והולכים למועד ב. במיוחד כשעל כף המאזניים עומד עתידנו.